

## ԴԵՊՈՒ ԱԽԱԶԱՓՈՒՆՔ

Imp. Economique, Alex.







ԱԶԳԱՅԻՆ ՔՐՈՆԻԿ

ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ԱԶԳ. ՇԱՀԵՐՈՒ ՊԱՏՈՒՄԱՆՈՒԹՅԱՆ

Ռուսական իշխան կը գրեն «Մշակ»-ի թէ «Հիմնադրամ»-ին ի նպատակ հանգանակութիւններ կը կատարուին և թէ մօտ 10,000 ֆրանք մը, եթէ ոչ աւելի, կարելի պիտի ըլլայ զոյաքանել ամբողջ Ռուսական իշխան Միայն Սիբիրացի հանգանակած է 3,500 ֆր. : իր 40 առաջ հաշուարկովը, ինչ որ տարաբաշխու է կայ թէ Ռուսական իշխան իմացեալ մասին աշխատութիւնը շատ անհաշիւ կը թողու ամբողջին մէջ, եթէ ճիշդ է ծանուցուած 10,000 ֆր.-ի արդիւնքը:

Կրպետներն ևս մեզի կը գրեն թէ տեղւոյն ծանօթ ու պատուաւոր ազգայնոց մասնակցութեամբ կազմուած է Յանձնախումբ մը՝ «Ազգ. շահերու պաշտպանութեան հիմնադրամ»-ին կրպտութիւնը շատ անհաշիւ համար Առաջին և երկրորդ նիստերուն, սոյն Յանձնախումբը արդէն իսկ իր մէջ 40 անկիւն գումար մը հանգանակած է և որոշած է եռամսեայ մը ընտրած տալ հանգանակութեան զորքին: Մեր թղթակիցը կ'աւելցնէ թէ այս առթիւ կրպտութիւն մէջ եւս պարզախիտութեամբ վրայ ազդելու նպատակաւ կարգ մը տարածաշրջաններ հրապարակ հանուած ըլլալով, Յանձնախումբը

բացառապէս տեղի չէ իր շնորհակալութիւնը, փոխի փոխ կը տարուի ամենէն մօտ մէջ մշտնադիմելուն մինչև ամենէն անսահման ուրախութիւնը:

Առաջին անգամ, էն առաջ, շնորհակալութիւններն է Բարիկի վրայ արշաւին: յետոյ խելայնելու թիւեր Մարտի յաղթանակին: Փոքրիկ, փոքր:

Այնուհետեւ՝ Մարտի անհիշուող պարտութեան դառնութիւնը՝ Լէմպերկի յաղթութեան հրճուանքովը դարձանուած: Միւսմարտի ծանրագին ճակատամարտները, Տեմբերի վրայ յաղթանակութիւնն և կա. սո՛ւմը՝ Մարտի անհիշուող պարտութեան կենդանի պատկերը: Բոլորէն աւելի գրաւումը, նուաճուած կաշկերան, և յետոյ Վարչախոյ գէմ առաջին սպանակութիւններուն վրէժովը փորձերը:

Յետոյ կուգան մոլորակի յարձակումները Տարտուսէի՝ որուն մօտաւոր անկումին լուրը մեզ չ'ընդհատու կը պահէ: Յետոյ՝ երկրորդ և անհաշիւ պայքարները իտալիոյ մասնակցութեամբ, և այս նոր դաշնակիցներուն սրտապնդիչ յաղթանակները ստեղծած խանգարումները:

Եւ յետոյ, վերջապէս, տասնամեակ ու ցատկուն ընթացք կէս չ'ընդհանրուին, որոնք միման կարգուիլ ուղող կէս-կոյսերուն, կը շարժարտեն, կը սիրաբանեն, և վաղի յայտարարութիւններէն և վաղի յայտարարութիւններէն անհաշիւ լաւագոյն բարձր ձեւը անցնելու...

Առանց կա՛ն, բայց այն մարդուն համար որ կրնայ բարձրանալ բանականութեան խաղաղ ուրախութեան մէջ, այս բոլոր փոթորիկներն և ունայն յուզումները կը կազմեն կատարելապէս ներգաղաթ կարգ մը՝ որ իր բնականոն հորովոյթը կը կատարէ, ապահով և անախաճ կերպով: Պատմութեան մէջ անհաշիւ թանց այս պատերազմը, այն պայմաններուն մէջ որոնցմով չ'ըլլալու դժբաղդեղ ան աշխարհին վրայ, ուրիշ բան չէ բայց եթէ անդորրելի օրէնքներու կատարման համար շարժադրուած ուժ մը, օրէնքներ ու

կատարման մասնակցութիւն կը պատճառէ: Դիմում կ'ըսէ ի կողմէս: Եւ թիւ տակաւն դիմարար կրնայ գոնայում արուել այս պէտքերը:

Նկարիչ Պ. փանոս թէրէմէզեան, որ վաճառ կը գտնուէր և ինքնապաշտպանութեան կողմէն մէջ կարեւոր մասնակցութիւն մը ունեցած էր, այժմ անուանուած է անդամ Եղբայր Օգն. Յանձնախումբին:

Պաշտպան կը սեղեկացնեն, թէ ի թիւս Պոլսէն փախուած արեւել ըսող-մարիւ Հայերու, այնպէս կը գտնուի Օսմ. երեսփոխան Պ. Գ. Զորապի որդին, հաւանօրէն Պ. Լ. Զօհրապը, որուն Թանկ ուղղած հերքմանը հաղորդած էինք մեր անցեալ թիւով:

Հայ Կարմիր Խաչի Գործերի մարմինը կազմուած է նախընթաց շաբթու, նախաձեռնութեամբ արդ. իշխանութեան: Ենթադրուի թէ այս կազմութիւնը կը մտղծենք արդիւնաւոր դրոշմներով:

ԿԱՄԱՌԱՐԱՆ ԵՐԱՌՈՒՄ

Երպիտոսի մէջ և անկէ դուրս, կամաւորական շարժումը հետզհետէ կ'ընդարձակի, և անկախ ամէն Հայու գոտուականութիւն միայն կրնայ պատճառել զայն:

մահ, հոգեւոր, ու տառապանք կը պարունակեն իրենց մէջ, որքան անթիւ տառապանք՝ որոնց և զերականութեանը ոչինչ կը հաւատարի:

Ի զո՛ւր գէպերը պիտի ներկայացուին նկարներով, և ամենէն ճարտար գրագէտներն ի զո՛ւր պիտի շնորհակալութեամբ անոնց է՛ն յուզիչ գրաւագները: Ոչինչ պիտի կըրնայ ճիշդ ու նոյն իսկ մերձաւոր դադարի մը տալ մեզի այն ճշմարտութեան մասին, որուն հսկայական սարսափը մեր հիւանդանոցները լեցուցած է զայն ճանցողներուն մէջ պղտիկ մասովը միայն:

Ահա՛ տասներկու ամիս է որ կը ճարակի այս պատերազմը, մեր պատերազմը, ու տասներկու ամիս, տասներկու դար է որ մշտական մղձաւանջի մը սոսկումին մէջ կ'ապրինք:

Կ'երեւայ թէ ճակատագրապէս մեզի տրուած էր տխուր մենայնորդ պատմութեան ամենամեծ ողբերգութեան ներկայ ըլլալու, որուն առջեւ անցեալին ամբողջ եղբայրութիւնները զոհմով գէպեր, արկածներ միայն պիտի թուին:

Գերմանիան է որ զայն ուզեց:

Այս պատմութիւնը, որ ճարտարագործութեան ամէն ճիւղերուն մէջ այնքան յաջող եղած է իր անդուլ բեղմնաւոր աշխատանքին շնորհիւ սքանչելի գիւրք մը գրաւած էր ամենէն քաղաքակիրթ ազգերու կարգին, ուղեց իր երկարատեւ, վարպետ ու ներգ ինքնապատրաստութեանը մէջէն քաղել տիրապետութեան այն տարրը որ իր կորստեան պատճառ պիտի ըլլայ:

Իր խաղաղաբարութեանը մէջ յանկարծակիի եկած աշխարհը, ինչպէս կ'ըսէր Նախագահ Բուանքարէ, իր առաջին զարմացումէն վերջ հիմա՛ է որ ինքզինք կը ժողովէ և կը համախմբուի որպէսզի կարենայ մղել ինքնապաշտպանութեան ամենաարագ կռիւը ընդդէմ յարձակողներու ամենէն անորակներին:

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՄԵՐ

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՏՈՒՄԱՆՈՒԹՅԱՆ

Պ. ԱՆԶՈՆՈՅԻ ԵՐԱՌՈՒՄ ԶԱՅԵՐՈՒՆ

Ինթրոկրատ, 2. — Տաւային առջեւ իր խօսած ճառին մէջ՝ վարչապետ Պ. Կորէմովին յայտնեց թէ Զարը Դաշինին հրամայած է պարտաւորել Բոլորիոյ ռազմական ինքնավարութիւն տուող օրէնքները: Պ. Անզոնօֆ յարգանք ընծայեց Ռուսիոյ և յոյս յայտնեց թէ վարչապետ չ'էջնեց շուտով պիտի տան իրենց ազգային հարցերը կարողաբար միակ որոշումը: Նոյնպէս դիմաւորեց Եռեւեկ օրինակալի վարմունքը և ակնարկեց Ամերիկացոց անդադար մեծացող զօգուտներն ընդդէմ գերման-հրեային միջոցներուն: Պ. Անզոնօֆ յետոյ գովեց Կէլկպօլսի մէջ Դաշնակից բանակներուն մեծ արժէքը, որ կը չըպատահէ մօտենալու այն վայրկեանը եւր Ռուսիա իր յայնակիցներուն հետ աւելի սերտ միութիւն մը պիտի ունենայ: Թուրքերը զգալով փոթորիկն իրենց տուչ որոտը, արհաւիր անքրտախմբութեամբ իրենց բնակավայրէջ հայաբնակները զլլուց, բայց Հայոց հաւասար անխախտ կրկնեց ևս անոր ապացոյցն է՝ Վանի մէջ իրենց հերոսական դիմադրութիւնը՝ մինչև որ Ռուսերը եկան զլրեմ ազատել:

Գաղով Յունաստանի մէջ վարչապետ մէջ է, չ'զրոյցուիլ թէ կրնայ փոքր-Ասիոյ մէջ տառապող իր կրօնակիցներուն հետ մօտաւոր յարաբերութիւններ:

Վարչախոյ լրջումը չէ որ պիտի պիտի ծագէ: Չ'նուորական դիմումութեան մէջ ձեռնհաս անձինք կը յայտարարեն թէ Գերմանացիք տրւած են արդէն իրենց ճիշդ գէտադրական աստիճանը, և թէ, ատոր հակառակ, դաշնակիցներուն տակաւին ցրուած ուժերուն համախմբումը շուտով պիտի զայ փոխել իրաց երջանիքը:

Այդ օրունքն սկսեալ, որ ա՛յլ չի կրնար շատ ուշանալ, բաւարարին այլեւս դաշնակիցներ պիտի չուենայ արիւնյանիկ ճարմաներու վրայ քաղելիք: Բաւարութիւնն է որ պիտի սկսի իրեն համար:

Բայց այն բարձունքներէն ուրիշ միտքը, առաջն է և ի յոյզի և կիրքի, կը դիմէ աշխարհի գէպերը, դիւրին է նախատեսել վերջնական ու վճռական յաղթանակը ազնիւ դատին, արդարութեան, հաւատարմութեան և իրաւունքին՝ ընդդէմ տիրապետութեան ոգւոյն և ոճրական փառասիրութեան:

Կը զարմանամ որ Հէքէններու, Վերմաններու և այնքան ուրիշ գիտնական իմաստասէրներու հայրենիքին մէջ, մարդիկ մեծացան որ նիւթին յատուկ ճաշքովման օրէնքը կը վարէ նաև ժողովուրդներու բնաշրջումը: Ո՛չ մէկ հիւլէ կրնայ գուր և իլլել այն շրջանակէն ուր կը շարժի առանց տիրապետական ներգաղանկութիւնը խանգարելու: Միեւնոյն օրէնքն է որ, գիտենք, կը վարէ ծնունդը, զարգացումն ու մահը ժողովուրդներու: Երբեք յանկարծական ոտաւններ չ'կան էակներու և իրերու աստիճանային շրջումին մէջ:

Ներկայ դարուն միեւնոյն համափիւռ ոգիին մէջ ապրող, դրեմէն այն պայմանները վայելող և ինքնապաշտպանութեան նոյն գերազանց բնազդէն վարուող ժողովուրդները, չեն կրնար մէկէնի մէկ հասնել զարգոյթի այն գերագոյն աստիճանին որ իրենցմէ մէկուն յեղակարծ տիրապետութիւնը կարենայ ապահովել միեւնոյն վրայ:

այի մէջ գործող անդ. ընդոմեայ մը 3000 թմանոց շարքաւ մը Թարփիա-հարեց, Նոյնպէս Թորփիլներ արձակեց: Պոլսոյ նաւարանին առջև կապուած մալուխներու վրայ, որոնցմէ զօրաւոր պաշտպաններ լսուեցան: Ընդոմեայն որդարակոնց նայեցա՝ Պոլսոյ աստիճանը ցամաքին վրայ գտնուած երկաթուղին (Հայաստ-Վաշախի):

ՅՈՒՆԱՑ ԴՄ «ՄԵՍ» ՀԱՄԱՐԱՐԸ

Լոնտոն, 31. — Պոլսէն Յունաստան եկող ճամբորդներ կ'ըսեն թէ Պոլսոյ և ուրիշ թրքական կեդրոններու մէջ Յունաց զէմ մղուած հաւանքը այնպիսի աստիճանի մը հասած է որ մինչև իսկ Ապրիլ-Համիսի օրով տեսնուած չէր (Արեւելէն քան ի չէ): Ապրիլ-Համիսի մէջ ըսած էր որ Յուններուն...

Լոնտոն, 31. — Օսմ. իշխանութիւնը Պոլսոյ յունական հիւանդանոցները դըրաւելով յոյն հիւանդներն հանգիստ և տեղը թուրք վերաբերեալ գրին: Այն յոյն բժիշկները որ համարակեցան այս վարմունքին զէմ բողոքել՝ ձեռնուեցան: (Վախ եւս ըսեր...)

Պարբաններու մէջ

Հոռոմ, 2. — Սերպերը և Գարապաղ-ցիք գործել որոշած ըլլալով, իրենց զօրքերը հաղթարարական կարեւոր կէտերու վրայ կը կենդանացնեն՝ աւազ-հաւան հողը արշաւելու նպատակաւ:

«Յան» Սօֆիայի

երբ զայս ծնա լեզուանման շարքի անկողնի կը թռչնի դուրս: Տեսնել կը թուի մեզի նաև արեւառակներ որ կը հոսին փողոցները վար երթելով:

Լա Մառտէնէզ... Հրաշալաւն բաժանի է ան զոր դիտարկելու: Արեւ, բնակարաններէն ելող զէմ-դաշնակցած, նուազ է՝ անդադաւորութիւն երկիւնքն ի վար իւր անաւարի մը նման ինկնել է աղաւթաւորութիւն մը հոգիին մէջ ու փորձած զգլխի ներգաղանկութեամբ անհայն բոլոր վեճական կիրքերուն:

Ինչ պա՛ն, ի՞նչ խոր ու խռովի ներգաղանկութիւն... Միջին անգամ որ զայն կը լսենք, կը հարցնենք մեր մեղքը, մեզին թէ նիւթաւ կը խմենք: Մեր աչքերը կը տամ-կանան ու կը մշուշտի մեր տեսութիւնը Մարգարէ - մարտիրոսներու զաւուրը կ'ընէ մեր վրայ: Այն ատեն ի զո՛ւր բողոքներն մեր անհիշուող տալով մեզի կ'ողջենեն: Մերը չենք այլ եւս այն որ էինք: Հիւլէները մեր հոգիներն անջատուելով իրարմէ, կը տարածուին կը տարածուին ու կը ծածանին փողոցներ մէջ, Սաղին մէջ, քաղաքին վրայ համօրէն: Սա՛ զիմուտներն ու վայրերը զանգուրդով անհայն ան լայնութեամբ ան զարմանքով թէ տարբարութեամբ մեր հոգիները մեջէն է որ կ'անցնին:

Լա Մառտէնէզ... Երբ ան կը լսէ վայրկեան մը, «Յո՛ւ աշխարհի ճայներն ամբողջ լսեն» կը գոչէ աղաղակ մը: Մեր ներսիւնին Դաշնի, այն ատեն, կը նշմարենք ամենէն զայրացողուն աստուածներուն որ դիմեցուն և զիցուներուն: անոնցին դըրաւել, ցամախից իր աչքերէն տարա-վող փայլակներուն ու լայնափնեկ շրջ-ներէն դուրս ժայթքող փոթորիկին հետ իր ըստակը նետելու համար ուժեղութիւն: Եւ ան, զայն կը նետէ, կը նետէ զայն իր իր երկրի կ'անհիշուող դարձում, զէպի մեղք: Տե՛սք ինչպէ՛ս ան կը թռչնի կ'իւնայ վար, վար, և աստիճան կայ-մերումն անցուն, երկինքին բոլոր վեր-ժական հուրերուն մոլորեցողով փոթորուն մեր վտաղ մը նման կը զանալիթի հնչեցնելով համայն զէնքերը վերժազէն մեր հոգիներուն:

«Allons, enfants...» Լուսնին բոլոր մեզի ու նիւթապաշտ փոթորներուն...

կան ընդոմեայ մը, Պալթիկ ծովուն մէջ գերման մեծ փոխարանաւ մը ընկղմեց:

Լոնտոն, 2. — Ենդոմեայն իր ծանուցանել թէ անգլ. ընդոմեայ մը Յունիա շնչին դիմաւոր հակաթորփիլանաւ մը ընկղմեց Գերմանիոյ ծովագործին սուղա:

Գործնական, 2. — Բիլէն մեկնած գերման ընդոմեայ մը որ փորձ կը կատարէր, Յունիա շնչին ընկղմած է: 12 սպայ և նաւաղ ինքզնուան են:

Խոսակցան անկառնէ

Հոռոմ, 1. — Խոսակցիք Գարնիայի շրջանին մէջ յարակողականի սկսած, իրիտ ծանր կորուստներ պատճառելով Աւստրիացոց և իսրայէլներ և դերիներ անհիշով, Այժմ յաջողապէս կը յարձակին Աւստրիացոց պաշտպանողական երկրորդ գիծին վրայ:

Թիւթիւն կը զարկն

Հոռոմ, 2. — Մոնթալեոն հասնող անհիշ կը պատմեն թէ Թիւթիւն պարպումը սկսած է: Նաւարանին նիւթերը արդէն ներսերը դրուած են:

Հոռոմ, 3. — Զեկոյն մը կը ծանուցանէ թէ Գարնիայի շրջանին մէջ Բուս-լացիք գրաւեցին Մոնթիթիա լեռը:

ՎԵՐՁԻՆ ԺԱՄ

Թուրքիոյ մէջ

ԱՆԳԱՐԱՆ ԸՆԴՈՒՄԱՆ

Գահիւ, 3. — (Պատմական) Ենդոմեայն կը ծանուցանէ թէ Մարմարայի ծովուն, ընդոմեայ մը բողոքականացի (սոք) եօնի շարքի անկողնի կը թռչնի դուրս: Տեսնել կը թուի մեզի նաև արեւառակներ որ կը հոսին փողոցները վար երթելով:

Լա Մառտէնէզ... Հրաշալաւն բաժանի է ան զոր դիտարկելու: Արեւ, բնակարաններէն ելող զէմ-դաշնակցած, նուազ է՝ անդադաւորութիւն երկիւնքն ի վար իւր անաւարի մը նման ինկնել է աղաւթաւորութիւն մը հոգիին մէջ ու փորձած զգլխի ներգաղանկութեամբ անհայն բոլոր վեճական կիրքերուն:

Ինչ պա՛ն, ի՞նչ խոր ու խռովի ներգաղանկութիւն... Միջին անգամ որ զայն կը լսենք, կը հարցնենք մեր մեղքը, մեզին թէ նիւթաւ կը խմենք: Մեր աչքերը կը տամ-կանան ու կը մշուշտի մեր տեսութիւնը Մարգարէ - մարտիրոսներու զաւուրը կ'ընէ մեր վրայ: Այն ատեն ի զո՛ւր բողոքներն մեր անհիշուող տալով մեզի կ'ողջենեն: Մերը չենք այլ եւս այն որ էինք: Հիւլէները մեր հոգիներն անջատուելով իրարմէ, կը տարածուին կը տարածուին ու կը ծածանին փողոցներ մէջ, Սաղին մէջ, քաղաքին վրայ համօրէն: Սա՛ զիմուտներն ու վայրերը զանգուրդով անհայն ան լայնութեամբ ան զարմանքով թէ տարբարութեամբ մեր հոգիները մեջէն է որ կ'անցնին:

Լա Մառտէնէզ... Երբ ան կը լսէ վայրկեան մը, «Յո՛ւ աշխարհի ճայներն ամբողջ լսեն» կը գոչէ աղաղակ մը: Մեր ներսիւնին Դաշնի, այն ատեն, կը նշմարենք ամենէն զայրացողուն աստուածներուն որ դիմեցուն և զիցուներուն: անոնցին դըրաւել, ցամախից իր աչքերէն տարա-վող փայլակներուն ու լայնափնեկ շրջ-ներէն դուրս ժայթքող փոթորիկին հետ իր ըստակը նետելու համար ուժեղութիւն: Եւ ան, զայն կը նետէ, կը նետէ զայն իր իր երկրի կ'անհիշուող դարձում, զէպի մեղք: Տե՛սք ինչպէ՛ս ան կը թռչնի կ'իւնայ վար, վար, և աստիճան կայ-մերումն անցուն, երկինքին բոլոր վեր-ժական հուրերուն մոլորեցողով փոթորուն մեր վտաղ մը նման կը զանալիթի հնչեցնելով համայն զէնքերը վերժազէն մեր հոգիներուն:

«Allons, enfants...» Լուսնին բոլոր մեզի ու նիւթապաշտ փոթորներուն...

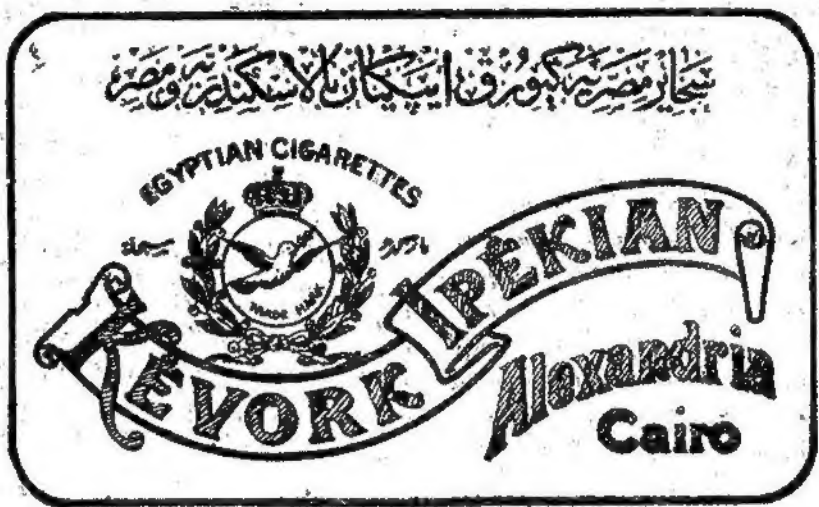
Ներկայ դարուն միեւնոյն համափիւռ ոգիին մէջ ապրող, դրեմէն այն պայմանները վայելող և ինքնապաշտպանութեան նոյն գերազանց բնազդէն վարուող ժողովուրդները, չեն կրնար մէկէնի մէկ հասնել զարգոյթի այն գերագոյն աստիճանին որ իրենցմէ մէկուն յեղակարծ տիրապետութիւնը կարենայ ապահովել միեւնոյն վրայ:

Սերպերը և Գարապաղ-ցիք գործել որոշած ըլլալով, իրենց զօրքերը հաղթարարական կարեւոր կէտերու վրայ կը կենդանացնեն՝ աւազ-հաւան հողը արշաւելու նպատակաւ:

Սերպերը և Գարապաղ-ցիք գործել որոշած ըլլալով, իրենց զօրքերը հաղթարարական կարեւոր կէտերու վրայ կը կենդանացնեն՝ աւազ-հաւան հողը արշաւելու նպատակաւ:



ԳԻՈՐԳ ԻՓԻԿԵԱՆ



Միկարեքներ

ԿԸ ԾԱՌՈՒԻՆ ԱՄԷՆ ՏԵՂ

ՇՐՈՒՅՆԻ ԱՐԵԻԵԼԵԱՆ Վ.Ա.ՃԱՌԱՏՈՒՆ

Stein's Oriental Stores Limited

ԱՐԱՆՑ ԵՒ ՏՆԱՅՈՑ  
ՀԱՊՈՒՍՆԵՐ

ԿԱՆԱՆՑ ԵՒ ՓՈԹԻՐԻԿ ԱՂԶԱՆՑ  
ՇՐՈՒՅՆՆԵՐ, ՊԼՈՒՋՆԵՐ  
ԵՒ ԳԼԽԱՐԿՆԵՐ

Գլխարկներ, գլխամաններ, շապիկներ, հոսեղեններ, ձեռնոցներ, կաշեյալ առարկաներ, կոշիկներ, ճեմնակեղծներ, ճամբարաբեանց պիտույքներ և անհրաժեշտ առարկաներ մեր:

Գինեքը յոյժ չափաշար եւ անմրցելի:

ՄԵՐ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆ ԾԽԱԽՈՏԻ  
եւ Եգիպտական սիկարեքներ:

ԿԱՍՍԱՐԱԿԱՆ ԵՂԱՐՔ

ՁԱԿԱԶԻԿ-ԱՂԵՔՈՒՆԴԻՄԱ

Համալսարան եւ իր Ապոմիկա (Ասո) Միախոսներ և Սիկարեքներ

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԱՋԱՄԵԱՆ

ՔԱՐԻՈՂԻ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ  
ՄԵՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՓՈԹԻՐԱՅՈՒՆ

Ապրանքաւոր, ՍԻՏԻ ՄԵՐՈՒԹԻՒՆ փառոց թիւ 40  
(Արարիկի միջոցով դեմ)  
Թիւ 33-45

Այս վաճառատունը կը հալածայ թէ Աղեքսանդրիոյ և թէ Ռադէի մէջ ՄԱՆՔԱՆԵՐԻ հարազատ առևտուր եւ ամերիկեան բեթթը, չափաւոր գիներով Ապրանքները օրը օրին կը յանձնուին ամենայն կանոնաւորութեամբ:

ՊԱՆՔ ՏՕՐՈՐԱՆ  
Banque d'Orient

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ  
Իրաւաւորութիւն՝ ամբողջական վճարում  
Ֆր. 25,000,000  
Կեդրոնացեալ ԱՐԵՒԻԿ  
Մասնաճիւղեր՝ Աղեքսանդրիա, Գահրէ, Սեյանի-Իզմիր, Գոթապոլիս, Երզրէ, Սեյանի-Իզմիր, Մանասթըր, Սեյանի-Իզմիր, Փոյս-Իզմիր, Երզրէ, Կաշա, Մադրաս և Սոմա  
ՊԱՆՔ ԵՐՈՐԻԱՆ կը կատարէ անոյն առևտուր ամեն տեսակ գործողութիւններ

ԱՆԴՐԵԱՍ ՄԿՐԵԱՆ  
ՆՈՐԱՐԵ-ՆԵՐԿԱՐԱՐ

Բիւ Սեպտիմ, 1 (Յունաց Ամբոթ անդակաց վարձարանին նոսր)

18 տարեկ է վեր Աղեքսանդրիա հաստատուած եւ Ներքի, զարդա-նկարի, նշանատարտակի (Ժապէշ), իւզանկար պատկերներու և լուսանկարչական ֆոներու վերաբերեալ կատարած աշխատութիւններու գոհ թողուցած եւ Երոզայի յաճախորդներու Գինեք միշտ Արարեքն սուղ, իսկ եւրոպացի արհեստակիցներէս ածան հն:

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ  
ԻՆՔՆԱԿԱՐ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ԳՐԵՑ

Ս. ՍԱՐԳՍԻ ԳԻՆԵԱՆ

Ամէն Հայու համար Կենսական և ածական այս խնդրոյն մասին յոյժ չափեկան տեսութիւն մը: ԲՆՈՒՆ ԱՂԵՔՈՒՆԴԻՄԱ ԶԱՊԻՆԵՐ ԲՈՎ: Գին 5 դր. սղ

ԲԱՍՏՈՆ ԵԱԼԹԵՐ  
(PASTILLES NALTHER)

ՀՐԱՏԱԿ ԳԻՆԵԱՆԻ

Հայի չափ կաշեւոր ամեն անգամ Գործարարն ու՛ր ԵՒ ԴՐ ԵՒ ԴՐ

ՏՕՐՔ ՀԱՋԱՐՈՍ ԱՐԹԻՆԵԱՆ  
Վ.Ա.ՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՄՈՒՍԻԿ, ԵԱՐԱ ՊԵՏԻ ԵՒ ՆԱԶԵՐԵ ԹԻԻ 10, ԳԱԶԻԻ ԹԻԻ 30-37

Հիւանդներ

Հիւանդներ ըստ զանազան ըրեր էին ցնոր, Բշտակին դէմ մարանդու. վաճառք ըստ հիւանդութիւնները կատարած էին (գինեքները, ՎԱՆԶԻ... ՄԱՆԶԱՆ ԵՒ...)

ԱՆՏՐՈՐ

ՆԱԽԱՅԻՆ ՊԱՏԵՐԱԶՐԸ

Բ.

ԱՄԵՐԻԿԱՆ ՆԱԽԱՅԻՆ ՈՒՐԸ

Ամերիկան, իբրեւ նաւային զօրութիւն, Գերմանիայէն վերջ կուգայ, Թէպէտ կարծողներ կան թէ ճարտան է այդ զօրքը գրաւողը, միևնույն օրերը Զարման կը կարծեն: Հիւանդան նաւային ըստ հիւանդութիւնները կատարած էին (գինեքները, ՎԱՆԶԻ... ՄԱՆԶԱՆ ԵՒ...)

Առաւանակ ըստ կազմութիւնը. 12 արեւմտ, 20 զրահաւոր, 15 մեծ և 17 պզտիկ յանձնաւոր, 10 թնդանոթ, 4 իր նաւ, 62 նավթօրդիւնաւոր, 21 թորփիւնաւոր, 47 ընդծովայ, ու 40 զանազան փոխադրանքներ, հիւանդանոց-նաւեր, անհատական զէնքեր ևն. ևն. Ամերիկայ վրայ աւելցնելու նաւ 7 էին ու պզտիկ զրահաւորներ որոնք պատերազմական մեծ արթնք մը չունին:

ԹԻՐ ԶԵՐ

Կորի Շինուկու վրայ են 6 հատ հակա-Թորիկաներ 1100 թօն արտադրութեամբ, 93 մէթր երկայնութեամբ, որոնք 4 Թորիկաներ ու 4 պզտիկ Թորիկաներ պիտի ունենան: Այս կարգին պատկանող նաւերէն 6 հատ արդէն պատրաստ կան:

ՓՐՑՈՒԱԾ ԷԶԵՐ  
ՏԱՐԱԿԱՆ ԶՈՒՄԱՆՏԵՐԸ

Ապրիլ 10ին Աղեքսանդրիոյ նաւաւարարները մասնաժողով մը կ'անցընէին զինուորական գործառնական նաւ մըն էր որ անդիլական նաւատորմին կողմէ գերի բռնուած էր ու իբր գինեքներով փոխադրուած կը գործածուէր:

Մեր չղանակներն զինուորները բաժնու հաւան յանձնարարին նաւատորմին կողմէ Գահրէ Յիսուս Բրիտանացի երգչի զինուորներէն շատեր չափազանց կը յուզուէին զինուորական հոգեկան ինչ անուշ ու քաղցր զգացումներով կը պարուրուէին ու կը համակուծ մարդ ալ պահուէին: Ամերիկայի իրենց գրգռման հոգեւոր զրգեր կը հանեն և քաղցր իրենց ալ կը կարգան: Կէս ժամ վերջ պաշտամունքը կը լրանայ: մէկ քանի զինուորներու կը մօտենան ու

ՊԱՆՔ ՏՕՐՈՐԱՆ

«Ձեր քր. ը պիտի յարգուին ու պիտի պաշտպանուին» Այս յայտարարութեան ներքեւ ուրիշ մըն ալ կայ որ ուղղուած է անգլիացի զինուորներուն:

«Ձինուորներ, մեր գրաւած գիւղերուն և քաղաքներուն մէջ իսկաւ և քրիստոնեայ ժողովուրդին հետ պէտք է միշտ աղնիւ ու յարգելի վերաբերում ունենալ»

Իսկաւ և քրիստոնեայ կիներուն և աղջիկներուն պիտի նայիք այն աչքով իբր թէ անոնք ձեր մայրերը և քոյրերը ըլլալին:

«Մի՛ մոռնա՛ցէ՛ք, թշնամին զօրաւոր է: Յաղթութիւնը մերն է»

«Պատերազմի դաշտին վրայ եթէ ձեր գնդին ու ուսուցիչները քիչ մը ուշ հանին ձեր, երբեք մի՛ տրտնջալ, Ձեր ստորակներուն մէջ զանուած կը լալուրէր արդէն ճիշդ երեք օրուան համար է»

«Յետոյ ամէն բան կանոնաւոր կը պիտի կարենա՞ք տեսնալ»

Յ. Հ. ԲԵՐԴԵՐՄԱՆ

ՆԱԶԱՏԱԿԱՆ ՍԳԱԶԱՆԳԻՍԸ ԿՈՊՐՈՍ ՄԵՋ

(Սովորական բլրակցութիւն)

Ներքոյի ձայ Բերքապահաց Բնիկ-րուրիւն վարչութիւնը զեղեցիկ գաղափար ունեցեր էր, Յուլիս 11ի հայ ընդհանուր նաւատորմաց յատկացեալ զօրատունին ստիժով, նոյն օրը կազմակերպել պահանջէ մը ի յիշատակ և ի յարգանս վերջերս Մուլթաններու զինուորական մարտադաշտին մէջ թաղաթիւններով խաղաղ կողմէ կողմէ կախաղան բարձրացուած քան անձնուէր ձեռնարկներուն:

Առաւանակ մասնաւոր պատարագ մատուցեցաւ տեղւոյն հայ եկեղեցւոյն մէջ, իսկ երկուշաբթի ժամը 5ին հոգեհոգի Գահրէ Երզրէի հայ դպրոցի մեծաւ մասնաւորութեամբ փութացած էր գրաւելու իր տեղը, խորապէս զգածուած հայ դպրոցի համար իրենց անձը գործընդհանրապէս հայրենիքու նաւատորմութեան զաւանդէր:

Հախաղան որ տեղին հայութեան մէկ մասը օգտակարութեան համար ամառանոցները գործած ու օրն ալ գործի օր մըն էր սակայն հայ դպրոցի մեծաւ մասնաւորութեամբ փութացած էր գրաւելու իր տեղը, խորապէս զգածուած հայ դպրոցի համար իրենց անձը գործընդհանրապէս հայրենիքու նաւատորմութեան զաւանդէր:

Հանդիսին կը նախագահէր տեղւոյն հայ քահանայ, որ ի պաշտօնէ մի քանի

Նաւ նաւ Զերքայից համար Գահրէ

Սոյն բանախօսութիւնն վերջ Տիկ. Փիլիպոսեան և Պ. Ռ. Արմատունի երկուքն «Նաւաւոր» եւ ինչպէս գինեքը, ստորագրող ու թիւղի եղանակով երգը հաւանութեան հետ վերջապէս ալ կը հասնեն ու կը մարէր իր հոսի ցոլմանը, այսպէս աւելցնելով վայրկեանին հալոյն տիրութիւնը: Սրտերը լուս և հոգիները տիրութիւնը հաւանութեան մէջ կատարուած երկունքին սուգովը համակուած էին:

Եւ այս հոգեխաղ պահուէն բնին վրայ կը նշմարուէր Պ. Յ. Ստեփանեան, որ «Մարտիրոսապարկութեան օրին» նիւթ ունենայով՝ շախ յայտարարէր Յիսուսի մեծ մարտիրոսին՝ անձնագործութեան զրապատեմանը, և ապագայից թէ նախընթացին պատկերացար մահուան գիւմը օրդէն իր մահովը ինքն ու իր վարդապետութիւնն անմահանան, քիստաւով թէ նաւայ այդ զոհաբերութեան իր դաղափարը պէտք կըստ ունի և վերջութեան շարժի ունենայ: Այսպէս ալ ըստ յարգելի բանախօսը, մեր հայ նաւաները մալը ընտանեկան օրդէն իր իրենց դաղափարը իրենց մահովը յայտարարելու Անոնք ուղեցին օրդէն կատարեալ մարդ և հայ յարգելի, և իրենց հաւատքին փարած անդողդող ժողովրդին իրենց կախաղանին, ու ևս վառան եւ թէ իրենց վերջին վայրկեանին անոնք աչքերուն դէմ պատկերացար մահուան Ազգապարկութեան Հայրապետ, և այս տեսիլքով իրենց անհոգեկան զոհաբերութեանը հոգեհոգիները:

Իւստինիս իր չղերը մեղամաղձիկ սիրելի էր և հասարակութիւնը խորը դաւոր լուսնութեամբ մը խօսածները մը տիկ ընդէ յետոյ ցաւի ու ցաւումի յուզուած արմատներով համար մը ներքէն էր, երբ ծանօթ շուքապահար Պ. Վարդապետութեան նաւապի Երզրէի «Մահա-քալիքը», այնքան զգալի և ցաւազին չեղանքով որ ինչ թուեցաւ թէ Պ. Յիսուսեան իր հայու ցաւի միտմունքն միտմունք մը, չեղանք չեղա մը ևս խառնած էր անոր, ինչ որ աւելի թուիլի ու խաղիլի կ'ընծայէր զայն:

Նաւային յետոյ, ուրիշ բանախօս մը եւս ունեցանք որ մասնաւորապէս ծանրացաւ քան շատ նաւատորմներու կեանքին ու գործին վրայ, որով: Եւսին ալ միտմունք Պ. Ռ. Արմատունի Բերքի իմ զաւրիքը, զեղեցիկ ներշնչումով:

Սղահանդէսը զիշերը ուշ ստուն լը-րացաւ: Գահրի միտմունքը կը նմանէր մի Երզրէի միտմունքին, ինչպէս երկուքի պատգամները լոյսն ալ՝ մեր յոյսին:

Նիսիսիւ, 15/28 Յուլիս

ՍԳԱՊՈՐ